

SLOVO ÚVODEM

Podle výroční zprávy České školní inspekce 2019/2020 se šikana vyskytla na 40 % tuzemských základních škol. Data z posledních tří let také ukazují, že se jedná o pomalu stoupající negativní trend, který navíc expandoval do on-line prostředí v podobě kyberšikany. Problematika je to velmi komplexní a bolestivá. Za každým statistickým údajem se skrývá příběh, jehož dopad má vliv nejen na život obětí a jejich rodiny, ale formuje také všechny aktéry, kteří se na této formě agrese podíleli nebo ji nečinně tolerovali. Proto jsme se rozhodli v následujícím vydání Učitelského měsíčníku publikovat texty, které se tématu šikany věnují a ukazují učitelům možnosti, jak jí čelit a předcházet. Článek od Gabriely Kermesové ukazuje příklad dobré praxe týkající se prevence šikany ze ZŠ Lyčkovo náměstí v Praze. Do této kategorie spadá také text Pravidla třídy od autorského týmu Národního pedagogického institutu. Opakované dilema učitelů, kterým se žák svěří pod podmínkou mlčení, otevírá článek Jarmily Kubáňkové. A povzbuzující skutečnost, že na řešení takto závažné situace nemusíte být sami, vám sděluje text Barbory Votupalové, popisující možnosti a pravomoci veřejného ochránce práv v oblasti šikany na školách. Doplnující inspiraci do výuky, jak formovat charakter žáků a rozvíjet žádoucí kompetence, napsala Hana Martináková z organizace Etická výchova v příspěvku S Komenským škola lidsky. Tak se sluší zakončit vše citátem tohoto velkého pedagoga a myslitele: „Takový bude příští věk, jak budou vychováni jeho příští občané.“ (J. A. Komenský)

Markéta Beková,
odborná editorka Učitelského měsíčníku

ÚK PdF MU Brno

135505-3772

OBSAH

PRÁVNÍ PORADNA

Šikana ve školách a pravomoci veřejného ochránce práv |
Mgr. Barbora Votupalová 2

INFORMUJEME

Slavnost škol Paměti národa | Michaela Szkála 5

Budoucnost vzdělávání se věštila na konferenci v Praze |
Dominik Lipovský 6

ZAMYŠLENÍ NAD

Soutěživost ve vzdělávání | PhDr. Václav Mertin 7

UČITELSKÉ ŘEMESLO

Líný učitel a nepochopitelné hodnocení | Robert Čapek 9

Příroda dělá lidem dobře. Tečka | Mgr. Jan Froněk, Ph.D. 11

Léto s matematikou aneb matikáři jsou taky lidi |
Pavλίna Loňková 13

Past na učitele aneb nenechte se zaklít |
Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D. 14

Je po volbách, co dál? | Ing. Veronika Pevná 16

ROZHOVOR

Vzdělávání prochází přes vztah | Petr Sucháček 17

KLIMA ŠKOLY

Pravidla třídy | Autorský tým APIV B. 19

Jak předcházet šikaně na základní škole?

Podívejme se na dobrou praxi (ze ZŠ Lyčkovo náměstí v Praze) |
Gabriela Kermesová 21

POHLED DO HISTORIE

Oběti ve školství aneb učitelský celibát | Mgr. Tereza Kolumber 23

PŘEDSTAVUJEME

S Komenským škola lidsky | Hana Martináková 24

**Paměť národa nabízí materiály o nuceném odchodu Němců
z Československa** | Mgr. Markéta Reszczyňská, Ph.D. 27

Agresivní andělek jako trn v oku i v patě | Dominik Lipovský 29

KONÁME DOBRO

Člověk se učí po celý život | Zdeňka Morávková 30